

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
(протокол № 1
від 01.09. 2022 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ № ___-о від 01.09.2022 р.
Наталія СЕМКІВ

**Освітня програма
Дзвиняцького ліцею
Дзвиняцької сільської ради
Івано-Франківського району
Івано-Франківської області
на 2022-2023 н.р.**

Зміст

I. Загальні положення

1. Призначення ліцею та засоби його реалізації
2. Опис моделі випускника ліцею
3. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею
4. Навчальний план та його обґрунтування
5. Особливості організації освітнього процесу
6. Показники (вимірники) реалізації освітнього процесу
7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ліцеї
8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

II. Освітня програма I ступеня (початкова освіта)

1. Вступ
2. Загальний обсяг навчального навантаження
3. Навчальний план
4. Перелік навчальних програм
5. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, дисциплін. Логічна послідовність їх вивчення
6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти (реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей)
7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
8. Форми організації освітнього процесу
9. Опис інструментарію оцінювання

III. Освітня програма II ступеня (базова освіта)

1. Вступ
2. Загальний обсяг навчального навантаження
3. Навчальний план
4. Перелік навчальних програм
5. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, дисциплін. Логічна послідовність їх вивчення
6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти (реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей)
7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
8. Форми організації освітнього процесу
9. Опис інструментарію оцінювання

IV. Освітня програма III ступеня (повна) загальна середня освіта)

1. Вступ
2. Загальний обсяг навчального навантаження
3. Навчальний план
4. Перелік навчальних програм
5. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, дисциплін. Логічна послідовність їх вивчення
6. Очікувані результати навчання здобувачів освіти (реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей)
7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою
8. Форми організації освітнього процесу
9. Опис інструментарію оцінювання

Розділ 1. Призначення ліцею та засоби його реалізації

Дзвиняцький ліцей Дзвиняцької сільської ради знаходиться у комунальній власності, є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер. Засновником ліцею є Дзвиняцька сільська рада.

Заклад освіти у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про освіту", "Про загальну середню освіту", іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерством освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, іншими нормативно-правовими актами, Статутом ліцею.

У Дзвиняцькому ліцеї функціонують 23 навчальних кабінети, спортивна зала, 2 комп'ютерні класи, комбінована майстерня, бібліотека, їдальня (60 місць). На території ліцею функціонують ігрові та спортивні майданчики, для учнів ліцею обладнано місця для занять на свіжому повітрі у саду ліцею. До навчальних кабінетів підведено мережу Інтернет. З технічних засобів навчання наявні 5 інтерактивних панелей, 5 телевізорів, 5 проєкторів, 14 принтерів, 22 комп'ютерів та ноутбуки для використання в управлінсько-господарській діяльності.

Фактична мережа на 2022-2023 навчальний рік

Клас	К-сть класів	К-сть учнів
1-й	1	20
2-й	1	20
3-й	1	19
4-й	1	22
5-й	1	32
6-й	1	18
7-й	1	24
8-й	1	21
9-й	1	14
10-й	1	25
11-й	1	28
Всього	11	243
Дошкільні групи	-	-
ГПД	1	30

Головною метою ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Головними завданнями ліцею є:

- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням ліцею.

Заклад освіти несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства ліцей здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь - початкова освіта;

II ступінь – базова середня освіта;

III ступінь - (повна) загальна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад та окреслено у відповідних освітніх програмах.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення ліцею є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм, а також уведення в навчальний план факультативів і курсів, що сприяють загальнокультурному та інтелектуальному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд («Основи християнської етики»);

Гурткова робота у Дзвиняцькому ліцеї здійснюється відповідно до матеріально-технічної бази, кадрового потенціалу та запитів здобувачів освіти. Програми для занять гуртків схвалені до використання педагогічною радою від 01.09.2022 року, протокол № 01. Перелік навчальних програм:

1. «Сокіл-Джура», навчальна програма патріотичного та фізкультурно-спортивного спрямування гуртка для навчальних закладів, автори Г. А. Коломоець, О. С. Бондарчук, Д. О. Бондарчук, схвалена для використання листом Інституту модернізації змісту освіти МОН України від 21.02.2017 № 21.1/12-Г-5).
2. «Спортивне орієнтування», навчальна програма позашкільної освіти туристсько-краєзнавчого напрямку (упорядник Наровлянська М.Д.), рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України, лист №1/11-7077 від 14.07.2017 р.
3. «Юний стрілець», Навчальна програма з позашкільної освіти військово-патріотичного напрямку, Схвалена для використання в закладах позашкільної освіти» (протокол № 2 засідання НМР ІФОІППО від 4 березня 2022 року та наказом департаменту освіти і науки Івано-Франківської облдержадміністрації від 26.08.2022 р. № 179
4. «МУЗИЧНА МОЗАІКА», навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку, хвалена для використання в позашкільних навчальних закладах» (протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти МОН України, протокол № 3 від 22.12.2017)
5. «Вокальне мистецтво», навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку вокального мистецтва 5 років навчання, затверджена Наказом департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації від 07.09.2021 р. № 273

6. «ЕКО-СТИЛЬ: ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ», навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напрямку, Схвалена для використання в закладах позашкільної освіти» (лист ІМЗО від 27.12.2019 № 22.1/12-Г-1226); витяг з протоколу засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти науково-методичної ради з питань освіти МОН України від 23.12.2019 № 4). Автори: Носенко А. С., Ганчева В. І., Єфименко І. О., Крижанівський Д. В., Теремта В. І.

7. «Шахи», адаптована програма, створена на основі програми Вінниченка О. «Шахи: Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти» (схваленої комісією з фізичної культури Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (Лист ВВЗО від 03.06.2016 №2.1/12-Г-309), погоджена протоколом засідання педагогічної ради Дзвиняцького ліцею №1 від 01.09.2022 р., автор-укладач І. Гловлюк, керівник гуртка.

Надання учням можливості вибору профільних предметів;

Освітні програми, реалізовані в ліцеї, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

У ліцеї створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творча група, психологічна та соціальна служба.

Кадровий склад, що забезпечує реалізацію освітніх програм

Укомплектованість педагогічними кадрами у закладі освіти задовільна. Загальна кількість педагогічних працівників 31 (2 сумісники).

Якісний склад педагогічних працівників: 16 мають вищу кваліфікаційну категорію (5 – «Учитель-методист», 1 – «Педагог-організатор-методист», 5 – «Старший учитель»); 4 – першу кваліфікаційну категорію; 4 – другу кваліфікаційну категорію; 7 – спеціалістів. Один педагогічний працівник має нагрудний знак «Відмінник освіти».

Віковий склад педагогічних працівників: понад 60 років – 2; 55-60 років – 5; 51-54 роки – 1; 41-50 років – 9; 31-40 років – 10; до 30 років включно – 4.

За стажем роботи педагогічних працівників розподілено наступним чином:

до 3 років -4;

4-10 років – 4;

11-20 років -6;

понад 21 років -17.

Ефективному управлінню якості освітньої діяльності в ліцеї сприяють система ІСУО та програма «КУРС Школа».

Наш ліцей – центр формування духовно-моральної, життєво компетентної особистості, гідного громадянина України. Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління ліцеєм зосереджене на управлінні якістю освіти. А це означає співвіднесення результатів роботи ліцею з метою, яку колектив поставив перед собою. Ліцей працює на засадах “педагогіки партнерства”. Основні принципи цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;
- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Заклад освіти допомагатиме батькам здобувати спеціальні знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей.

Розділ 2. Опис «моделі» випускника ліцею

Випускник нашого ліцею – особистість – цілісна, усебічно розвинена, здатна до критичного мислення; патріот – з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини; інноватор – здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Освітній процес у ліцеї спрямований на формування у випускника ключових компетентностей необхідних для успішної життєдіяльності:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність;
- готовність до вибору професії відповідно до своїх здібностей та можливостей, потреб ринку праці.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді.

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу в ліцеї

Враховуючи призначення і місце закладу освіти, ліцей працює над досягненням таких цілей та задач:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;

- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює освітній процес у ліцеї, є робочий навчальний план, що складений на основі Типових навчальних планів, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування "моделі" випускника кожного ступеня навчання.

Зміст базової і повної середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів. При формуванні змісту варіативної складової навчального було максимально враховано освітні потреби учнів і батьків, що впливають з результатів анкетування, опитування, моніторингу навченості та природніх задатків здобувачів освіти.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах відповідного рівня.

Клас	Кількість годин на рік
1 клас	805
2 клас	875
3 клас	910
4 клас	910
Разом	3500
5 клас	1050
6 клас	1155
7 клас	1172,5
8 клас	1207,5
9 клас	1260
Разом	5845
10 клас	1330
11 клас	1330
Разом	1660

Базові навчальні предмети, що становлять інваріантну складову змісту середньої освіти, є обов'язковими і вивчатимуться на рівні державного стандарту. Профільно вивчатимуться такі предмети: українська мова та українська література. Враховуючи кадрове, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення, запити учнів 10-11 класів як вибірково-обов'язкові предмети здобувачі освіти вивчатимуть інформатику та технології. З метою врахування індивідуальних освітніх потреб та інтересів школярів, діагностування прогалин в знаннях учнів, організації роботи зі здібними та обдарованими учнями, підготовкою учнів до ЗНО проводяться індивідуальні та групові заняття з різних дисциплін.

Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники ліцею самостійно добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби навчальної роботи, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти на рівні державних стандартів.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу

Ліцей працює за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні - субота і неділя.

Відповідно до Закону України «Про освіту» тривалість уроку в 2-4 класах встановлюється 40 хвилин, в 1 класах – 35 хвилин, в 5-11 – 45 хвилин. Тривалість перерв, під час яких не відбувається харчування школярів – 10 хв., під час яких учні харчуються – 20 хв. Школа працює в такому режимі: початок занять о 8:30.

Для учнів 1-3 класів за бажанням їхніх батьків або осіб, які їх замінюють, працює група продовженого дня.

Відповідно Закону України «Про освіту» навчальний рік розпочинається 1 вересня святом – День знань.

Структура навчального року (тривалість навчальних занять, поділ на семестри та режим роботи) встановлюються закладом освіти у межах часу, передбаченого робочим навчальним планом. Тривалість канікул протягом навчального року не повинна становити менш як 30 календарних днів.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у закладі проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів учнів та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдарувань.

Згідно статті 12 р. II Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної та старшої школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Навчальна практика для учнів 5-8, 10 класів, згідно з рішенням педагогічної ради не проводяться, упродовж навчального року проводяться навчальні екскурсії.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється без конкурсу відповідно до території обслуговування, яка закріплена сільською радою чи її виконавчим комітетом та у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 року № 367.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016.

Здобуття загальної середньої освіти у закладі освіти здійснюється за: інституційною формою: очною (денною) та очною з використанням технологій дистанційного навчання.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні ліцею розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності ліцею відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

- кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, коучингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін - 2 рази на рік);
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету – 2 рази на рік);

- якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці), тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – упродовж навчального року);
- моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік);
- продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами - 1 раз на рік).

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти ліцею є:

- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ліцеї;
- постійний моніторинг змісту освіти;
- спостереження за реалізацією освітнього процесу;
- моніторинг технологій навчання;
- моніторинг ресурсного потенціалу ліцею;
- моніторинг управління ресурсами та процесами;
- спостереження за станом соціально-психологічного середовища ліцею;
- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Розділ 7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ліцеї

Виховання учнів у закладі освіти здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в ліцеї визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Весь освітній процес у ліцеї зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їх мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретною наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їх інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

На скр ізн а лін ія	Коротка характеристика
Е ко л ог іч н а б ез п ек а й ст а л и й р оз в и то к	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p> <p>На базі ліцею працює гурток «Лісова школа», який сприяє розвитку саме цієї компетентності. Створено зелений клас - простір для навчання на відкритому повітрі. Лідери учнівського самоврядування виступили з пропозицією два рази на рік проводити толоку на території ліцею та здійснюватимуть просвітницьку роботу «Чисте село- чисте довкілля». Учні ліцею I ступеня беруть участь в акції «Годівничка» (з метою виготовлення та розміщення годівничок на території ліцею) та в екологічних проектах . У ліцеї діє екологічна агітбригада, яка планує відновити маршрут «Екологічної стежки».</p>
Г р о м а д я н сь ка ві д п о ві д а ль ні ст ь	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти, різноманітні акції, експедиції тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Наш заклад освіти - Школа розвитку лідерства. Залучення учнів до пошуково-дослідницької, туристсько- краєзнавчої діяльності, вивчення історії рідного краю, відомих людей села сприяє формуванню активної громадянської та життєвої позиції.</p> <p>Громадянській активності ліцеїстів сприяє їхня участь у благодійних акціях, що мають на меті допомогти самотнім жителям села, мешканцям сиротинця, а також волонтерських акціях.</p> <p>До Дня миру членами учнівського самоврядування заплановано проведення флешмобу, а також квесту «Україна – держава європейська».</p>

З д о р о в' я і б ез п ек а	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище і буде реалізуватися упродовж двох наступних років через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я під час уроків з предмета «Основи здоров'я»; традиційними є Веселі старты, Козацькі забави, Тиждень фізичної культури і спорту; для учнів 1-4 класів психологічна служба ліцею планує провести навчальні квести «Здоровим будь» та «Здоровий дух у здоровому тілі». Традиційно звертатиметься увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Психологічна служба ліцею разом із класними керівниками спланувала і розробила ряд заходів спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з саморегуляцією поведінки у діяльності та спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішкільному житті: « Моніторинг психологічного та емоційного стану учнів у освітньому процесі», інформування класних керівників про результати моніторингу та залучення педагогічного й учнівського колективів до співпраці у вирішенні питань і проблем, що виникли. Заплановані інтерактивні акції, фут-квести, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
П ід п р и є м л и ві ст ь і фі н а н с о ва гр а м от ні ст ь	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів. В рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямована робота учнівського самоврядування, яке вже виступило з ініціативою про проведення у 2021/2022 н. р. благодійних ярмарок з метою накопичення заощаджень для благодійних цілей. Крім того з метою формування економного ставлення до природних ресурсів заплановано збір макулатури та пластику, зароблені кошти будуть витрачені для закупівлі енергозберігаючих ламп.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового

знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Також формами організації освітнього процесу будуть екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемні уроки, відео уроки тощо. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких на засіданнях клубів звітують про виконану роботу перед комісією, до складу якої увійдуть учні, батьки, вчителі.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм ліцею на 2022/2023 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріатної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

Реалізація змісту освіти в ліцеї та досягнення прогнозованого результату роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти I,II,III ступенів, затвердженого наказами МОН .

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА I ступеня(1-4 класи) (початкова освіта)

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1 -2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для загальної середньої освіти I ступеня Дзвиняцького ліцею розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено вимоги до конкретних очікуваних результатів навчання; коротко вказано відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

**Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів освіти
таких ключових компетентностей:**

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
----------	---------------------------	------------

1	Вільне володіння державною мовою	Передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2	Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами	Передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування.
3	Математична компетентність	Передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4	Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій	Передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження.
5	Інноваційність	Передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.
6	Екологічна компетентність	Передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі.
9	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту	Передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.

	та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей	
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості.
11	Підприємливість та фінансова грамотність	Передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі наскрізні вміння:

- читання з розумінням;
- уміння висловлювати власну думку усно і письмово;
- критичне та системне мислення;
- творчість та ініціативність;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими особами.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Загальний обсяг навчального навантаження:

1 клас	805 годин
2 клас	875 годин
3 клас	910 годин
4 клас	910 годин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи I ступеня.

Нормативно-правове забезпечення:

Навчальний план Дзвиняцького ліцею розроблено відповідно до

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87;
 - Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462;
 - Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти I ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 407;
 - Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко. 1-2 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1272;
 - Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко. 3-4 клас, затверджена наказом Міністерством освіти і науки України від 08.10.2019 року № 1273;
- Планової мережі закладу на 2022-23 роки, рішення педради від 01.09.2022 р протокол № 01, кадрового та матеріально- технічного забезпечення.

**Навчальний план
початкової школи (1-2 класи) з українською мовою навчання
на 2022-2023 н.р.**

За Типовою освітньою програмою
розробленою під керівництвом Савченко. 1-2 клас,
затвердженою наказом Міністерством освіти і науки України
від 08.10.2019 року № 1272

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень
		1 кл.	2 кл.
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7	
	Українська мова та читання		7
Іншомовна	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	4	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3
Технологічна	Трудове навчання	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька*	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна**	Фізична культура	3	3
Усього		19+3	21+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1
Навчання грамоти		0,5	0,5

Математика	0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25

Освітні галузі навчального плану для 1-2 класів реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Освітня галузь «Мовно-літературна» представлена у 1 класі – інтегрованим курсом «Українська мова. Навчання грамоти»; у 2 класі – інтегрованим курсом навчальних предметів «Українська мова та читання» і окремим предметом «Англійська мова». Освітні галузі «Математична», «Технологічна», «Фізкультурна» реалізуються через окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Трудове навчання», «Фізична культура». Освітня галузь «Природнича, соціальна, здоров'язбережувальна та історична» представлена інтегрованим курсом «Я досліджую світ». Освітня галузь «Мистецька» реалізується двома предметами – «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво». За рішенням педради у 2 класі виокремити навчальний предмет «Інформатика» (у курсі «Я досліджую світ»). Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року №128 здійснюється поділ класів на групи при вивченні предмета «Інформатика».

Для учнів 1-2-х класів за рахунок годин варіативного складника проводяться індивідуальні та групові заняття (по 0,5 години) на вивчення предметів «Українська мова. Навчання грамоти»- 1 клас , «Українська мова та читання»- 2 клас та «Математика».

Навчальний план початкової школи (3- 4 класи) з українською мовою навчання на 2022-2023 н.р.

За Типовою освітньою програмою
розробленою під керівництвом Савченко. 3-4 клас,
затвердженою наказом Міністерством освіти і науки України
від 08.10.2019 року № 1273

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	Кількість годин на тиждень
		3 клас	4 клас
Мовно-літературна	Українська мова Літературне читання	3.5	3.5
		3.5	3.5
Іншомовна	Англійська мова	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3
Технологічна	Трудове навчання	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
	Музичне мистецтво	1	1

Мистецька*

	Образотворче мистецтво	1	1
Фізкультурна**	Фізична культура	3	3
Усього		22+3	22+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять:		1	1
Українська мова та література		0,5	0,5
Математика		0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		23	23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26	26

Освітні галузі навчального плану для 3-4 класів реалізуються через інтегровані курси і навчальні предмети.

Освітня галузь «Мовно-літературна» представлена навчальними предметами «Українська мова», «Літературне читання» і окремим предметом «Іноземна мова». Освітні галузі «Математична», «Технологічна», «Фізкультурна» реалізуються через окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Трудове навчання», «Фізична культура». Освітня галузь «Природнича, соціальна, здоров'язбережувальна та історична» представлена інтегрованим курсом «Я досліджую світ». Освітня галузь «Мистецька» реалізується двома предметами – «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво». За рішенням педради у 3-4 класах виокремити навчальний предмет «Інформатика» (у курсі «Я досліджую світ»). Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 року №128 здійснюється поділ класів на групи при вивченні предмета «Інформатика».

Для учнів 3-4 класів за рахунок годин варіативного складника проводяться індивідуальні та групові заняття (по 0,5 години) на вивчення предметів «Українська мова» та «Математика».

Розподіл варіативної складової навчального плану для 3-4 класів:

- з метою врахування індивідуальних освітніх потреб та інтересів школярів, діагностування прогалин в знаннях учнів, організації роботи зі здібними та обдарованими дітьми в 4 класі проводяться індивідуальні та групові заняття з української мови – 0,5 год. та математики – 0,5 год.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Учні перших-других класів навчатимуться за Типовою освітньою програмою (О.Я. Савченко), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 08.10.2019 р. №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти». Учні 3-4 класів навчатимуться за Типовою освітньою програмою (О.Я. Савченко), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 08.10.2019 р. №1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»

Форми організації освітнього процесу

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально - технічного, кадрового, навчально - методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обрав ліцей. За потреби ліцей відповідно до Положення про індивідуальні форми здобуття освіти, схвалене педагогічною радою від 01.09.2022 року (протокол №1) може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію учня.

За необхідності у ліцеї освітній процес може організовуватись з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.09.2020 року.

У 1-4 класах очікувані результати навчання досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання: дослідницькі, інформаційні, Мистецькі проекти, сюжетно - рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство, різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організовує в межах уроку або після уроку. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис інструментарію оцінювання

Освітня програма початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом. **Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів** здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 класах - вербальному, формувальному, рівневому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА **II ступеня** **(базова середня освіта)**

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5–6 класи (адаптаційний) і 7–9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу і людей. Перший цикл буде пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним. Частина часу буде відведена на предмети за вибором. Після завершення базової середньої освіти учень буде усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі.

Завдання:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог стандартів.
2. Якісне засвоєння іноземної мови – англійської.
3. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної

діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей.

4. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проектної діяльності в рамках предметів навчального плану.

5. Формування духовно-розвинутої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль школи, сім'ї та громадськості.

6. Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їх емоційного благополуччя через систему роботи по пропаганді здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Освітня програма школи II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405. Програма окреслює підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, коротко вказує відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Освітня програма базової середньої освіти є продовженням освітньої програми початкової середньої освіти. Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 11-15 років.

Загальний обсяг навчального навантаження:

5 клас	1050 годин
6 клас	1155 годин
7 клас	1172,5 години
8 клас	1207,5 годин
9 клас	1260 годин

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи II ступеня, що складені на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» та Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів ЗСО, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 року № 235

**Навчальний план
для 5 класу на 2022-2023 н. р.**

(за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів
закладів загальної середньої освіти,
затвердженою наказом МОН України
від 19.02.2021 року № 235)

Освітні галузі	Навчальні предмети	5 кл.
Мовно - літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Англійська мова	3.5
	Зарубіжна література	1.5
Математична	Математика	5
	Алгебра	
	Геометрія	
Природнича	Інтегрований курс « Пізнаємо природу»	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс « Здоров'я, безпека та добробут»	1
	Культура добросусідства	0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію і суспільство»	1
Інформатична	Інформатика	1.5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
Фізична культура	Фізична культура	3

Разом		26+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Індивідуальні заняття та групові консультації	Англійська мова	1
	Математика	1
Гранично допустиме навантаження		28
Усього		28+3

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016. У ліцеї здійснюється поділ класів на групи при вивченні інформатики у 5 класі.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

**Перелік модельних навчальних програм
для учнів 5 класу закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затверджені наказами МОН від 19.02.21 № 235)**

Модельні та навчальні програми спрямовані насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти. Дзвиняцький ліцей під час формування переліку даних програм враховував низку чинників, а саме: особливості та потреби учнів в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення ліцею, навчально- методичний супровід конкретних модельних програм.

Під час вибору модельних навчальних Програм для освітньої програми педагоги ліцею ставили акцент на раціональне використання навчального часу. Сформована з окремих та навчальних програм освітня програма ліцею є цілісним комплексом, кожен компонент якого реалізує свої функції у тісному взаємозв'язку з іншими компонентами для формування цілісної компетентної особистості. Ці взаємозв'язки будуть реалізовані не лише на рівні базових знань з окремих предметів, а й на рівні досягнення очікуваних результатів та видів діяльності. Перелік модельних та/або навчальних програм в освітній програмі ліцею охоплюють досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей. Педагоги Дзвиняцького ліцею здійснили вибір модельних навчальних програм з- поміж тих, яким надано гриф « Рекомендовано МОН України(Наказ МОН № 795 від 12 липня 2021 року)

Освітня галузь	Модельна навчальна програма, автор(и)	Навчальний посібник	Видавництво
Мовно-літературна (українська мова, література та зарубіжна література)	«Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.)	«Українська мова. 5 клас» Авраменко О.В.	ТОВ Видавництво «Грамота», 2022р.

	«Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.)	«Українська література. 5 клас, Авраменко О.В	Київ «Літера ЛТД», 2022
	«Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л...)	«Зарубіжна література. 5 клас» (Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В.)	ТОВ «Астон»
Мовно –літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-9 класи» (Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я...)	«Англійська мова (5-й рік навчання), Карпюк О.Д., Карпюк К.Т.	Лінгвіст
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Мерзляк А.Г., Номіровський Д.А., Пихтар М.П., Рубльов Б.В., Семенов В.В., Якір М.С.)	«Математика» для 5 класу закладів загальної середньої освіти (А. Мерзляк, В. Полонський, М.Якір)	Харків «Гімназія», 2022р.
Природнича	«Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.)	«Пізнаємо природу» (Мідак Л.Я., Фоменко Н.В., Гайда В.Я.)	ТОВ Видавництво «Генеза»
Громадянська та історична освіта	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Васильків І.Д., Димій І.С., Шеремета Р.В.)	«Досліджуємо історію і суспільство. 5 клас (інтегрований курс)» (Васильків І.Д., Басюк О.Я., Гінкул Г.С., Грисюк Л.А...)	ТЗОВ «Астон»
Соціальна та здоров'язбережна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.)	Підручник інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут. 5 клас» (Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьева І.В., Хомич О.Л.)	
Технологічна	«Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	«Технології. 5 клас» (Ходзинська І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)	ТОВ Видавництво «Ранок»
Інформатична	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (Морзе Н.В., Барна О.В)	«Інформатика. 5 клас» (Морзе Н.В., Барна О.В.)	УОВЦ «Оріон»

Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної освіти (Івасюк О.М., Комаровська О.А., Кізілова Г.О., Лемешева Н.А., Лобова О.В....)	Підручник інтегрованого курсу «Мистецтво. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (Кізілова Г.О., Гринишина Л.М.)	ТОВ «Астон»
-----------	--	---	-------------

На педагогічній раді Дзвиняцького ліцею від 01.09.2022 року, протокол №01, схвалено до використання навчальні програми, розроблені на основі модельних. Навчальні програми з предметів « Образотворче мистецтво» та « Музичне мистецтво», складені на основі модельної програми «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної освіти (Івасюк О.М., Комаровська О.А., Кізілова Г.О., Лемешева Н.А., Лобова О.В....)з розподілом годин- музичне мистецтво- 1 година, образотворче мистецтво- 1 година. Оцінки семестрові та річні виводяться за курс на основі оцінок з даних предметів.

На основі модельної та/або затвердженої педагогічною радою навчальної програми предмета (інтегрованого курсу) вчитель складає календарно-тематичне планування з урахуванням навчальних можливостей учнів класу.

Календарно-тематичне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо.

Під час розроблення календарно-тематичного та системи поурочного планування вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту в навчальній програмі. Учитель може переносити теми уроків, відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначати кількість годин на вивчення окремих тем.

Автономія вчителя забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проєктів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає ліцей.

За потреби ліцей відповідно до Положення про індивідуальні форми здобуття освіти, схвалене педагогічною радою від 01.09.2022р. (протокол №01) може організувати індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію учня.

За необхідності у ліцеї освітній процес може організовуватись з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012

наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 5-ті класи діляться на групи під час проведення занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Опис інструментарію оцінювання

Система оцінювання *навчальних досягнень учнів 5 класу* має на меті допомогти вчителю конкретизувати навчальні досягнення учнів і надати необхідні інструменти для впровадження об'єктивного й справедливого оцінювання результатів навчання.

Відповідно до рішення педради від 01.09.2022 року (протокол №01), з метою моніторингу за освітньою траєкторією кожного учня та для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у місяці вересні першого семестру 5-го класу буде використовуватись формувальне оцінювання, одночасно супроводжуватиметься вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході до оцінювання за бальною шкалою з I жовтня I семестру при виставленні річної оцінки педагога орієнтуватимуться на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику.

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Поточне формувальне оцінювання здійснюється з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання. Підсумкове оцінювання здійснюватиметься з метою отримання даних про рівень досягнення учнями результатів навчання після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Періодичність і процедури здійснення проміжного оцінювання й види діяльності, результати яких підлягають проміжному оцінюванню, визначають педагогічні працівники ліцею залежно від дидактичної мети та з урахуванням відповідної навчальної програми.

Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою.

Педагоги впроваджуватимуть поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Зворотний зв'язок для учнів має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Вчителям акцентуватимуть увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально.

Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

У формувальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Методичних рекомендаціях щодо особливостей організації освітнього процесу у першому (адаптивному) циклі, тобто у 5 класах закладів загальної середньої освіти, за Державним стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа» (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.)

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та

II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку

«Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ.

Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованому оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти **ключові компетентності** та **наскрізні вміння** й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів вчителі керуватимуться такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Отже, для учнів 5-х класів буде здійснюватися підсумкове та проміжне оцінювання результатів навчання за бальною шкалою у I семестрі та за 12- бальною шкалою оцінювання у II семестрі та при виставленні річного оцінювання. Перехід з формульованого оцінювання у бальну систему оцінювання здійснюватиметься відповідно до Рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти, яка наведена у Методичних рекомендаціях (лист МОН №4.5/2303-21 від 06.08.2021р.).

У кінці семестру та навчального року оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Навчальний план для 6-9 класів на 2022-2023 н. р.

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року №405)

Освітні галузі	Навчальні предмети	6 кл.	7 кл.	8 кл.	9 кл.
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	2	1	1.5	1.5
	Всесвітня історія	-	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	-	
	Образотворче мистецтво	1	1	-	
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра		2+0,5*	2	2
	Геометрія		2+0,5*	2	2
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1.5
	Фізика		2	2	3
	Хімія		1,5	2	2
	Технології	Трудове навчання	2	1	1
	Інформатика	1	1	2	2

Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		26,5+3	28+3+1*	28,5+3	30+3
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	2,5	3	3
Курси за вибором	Основи християнської етики	1	1	1	1
Додаткові заняття	Математика	-	1*	-	-
Індивідуальні заняття та групові консультації	Англійська мова	-	0.5	-	-
	Історія	0.5	-	-	0.5
	Біологія	1	-	1	-
	Математика	1	-	-	0.5
	Географія	-	-	1	-
	Фізика	-	-	-	1
Гранично допустиме навантаження		31	32	33	33
Усього		30+3	30,5+3	31,5+3	33+3

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами внесеними наказом № 921 від 17.08.2012 та № 401 від 08.04.2016. У ліцеї здійснюється поділ класів на групи при вивченні таких предметів: - інформатики у 6, 7, 8 класах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм згідно з переліком предметів та інтегрованих курсів, визначеним навчальним планом для 6-9 класі

№ п/п	Назва навчальної програми	Затверджено
1.	Українська мова	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Українська література	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Біологія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Всесвітня історія	(6 клас)наказ МОН від 21.02.2019 року № 236 наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Географія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Зарубіжна література	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Інформатика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804

0.	Історія України	наказ МОН від 21.02.2019 № 236
0.	Математика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Мистецтво	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Основи здоров'я	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Природознавство	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Трудове навчання	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Фізика	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Фізична культура	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Хімія	наказ МОН від 07.06.2017 № 804
0.	Іноземна мова (англійська)	наказ МОН від 20.04.2018 року №408
18.	Основи християнської етики	лист 1/П-6347 від 13.07.2014р.

Програмне забезпечення варіативної частини освітньої програми

№ з/п	Клас	Назва програми	Коли і ким видано гриф	Кількість годин	
1.	6-9	Основи християнської етики (курс за вибором)	Програма «Основи християнської етики для учнів 5-11 класів», рекомендована Міністерством освіти і науки України (Лист 1/П-6347 від 13.07.2014 р.) у 6-9 класах по 1 год.	35	35

Реалізація освітніх галузей

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Освітня галузь мови і літератури у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова", "Українська література", "Іноземна мова (англійська)", «Зарубіжна література». В межах галузі «Суспільствознавство» у 6-му класі – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 6-7 класах та «Мистецтво» у 8-9 класах.

Учні 6-9 класів за рахунок годин варіативної складової вивчатимуть курс за вибором «Основи християнської етики» (1 година); відповідно до наказу МОН України від 11.07.2017 №1015 «Про внесення змін до деяких наказів МОН» збільшено обсяг часу для учнів 7 класу - 0,5 години на вивчення навчальних предметів «Алгебра» та «Геометрія»;

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочих навчальних планів, що позначаються дробовими числами (0,5; 1,5; 2,5; 3,5) викладаються упродовж навчального року посеместрово:

Клас	Предмет	Кількість годин	I семестр	II семестр
5 клас	Англійська мова	3,5	3	4
5 клас	Зарубіжна література	1,5	2	1
5 клас	Культура добросусідства	0,5	0	1
5 клас	Інформатика	1,5	2	1
6 клас	Українська мова	3,5	4	3
6 клас	Індивід. заняття з історії	0,5	0	1
7 клас	Українська мова	2,5	3	2
7 клас	Хімія	1,5	1	2
7 клас	Інд.зан.з англ. мови	0,5	0	1
8 клас	Історія України	1,5	2	1
9 клас	Історія України	1,5	1	2
9 клас	Географія	1,5	2	1
9 клас	Індивід. заняття з історії	0,5	0	1
9 клас	Індивід. заняття з математики	0,5	0	1

Розподіл варіативної складової навчального плану для школи II ступеня

Варіативну складову навчального плану визначено в межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб учнів. Години варіативної частини частково використані на збільшення обсягу часу предметів інваріантної складової, особливо важливих для формування особистості, реальних потреб суспільства, забезпечення якісного виконання навчальних програм та враховуючи кадрове, навчально-методичне забезпечення закладу. Особлива увага приділяється опануванню учнями української мови та літератури, іноземної мови, вивчення якої починається з першого класу.

У 6-9 класах введено курс «Основи християнської етики» з метою формування християнсько-світоглядного та освітньо-виховного спрямування. Викладання курсу передбачає виховання в учнів поваги до свободи совісті, здатності до співжиття в українському суспільстві.

З метою поглиблення й розширення знань учнів з певних тем шкільного курсу математики, формування в них умінь і навичок розв'язування більш складних і різноманітних задач, що сприятиме подальшому успішному складанню відповідного рівня вступних випробовувань (зовнішнього незалежного оцінювання), для поглиблення знань з практики та теорії матеріалу на підставі тем основного курсу, розвитку логічного мислення для учнів 6, 9 класу вводяться індивідуальні заняття та групові консультації з математики.

Вся варіативна складова навчальних планів використана на підсилення предметів інваріантної складової, індивідуальні заняття та консультації англійської мови (7), історії (6, 9), географії (8 кл.), біології (6,8), фізики (9).

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Досягнення мети та виконання завдань базової середньої освіти забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>

3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>

7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної</p>

	<p>характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, що враховані при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища, окремі предмети, предмети за вибором, роботу в проектах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Формування компетентностей відбувається через постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності з практичним спрямуванням, встановлення та реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Форми організації освітнього процесу.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Вибір форм організації освітнього процесу залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти. Окрім цього, на вибір тих чи тих форм організації освітнього процесу впливатимуть види діяльності, визначені в тих модельних програмах, які обирає ліцей.

За потреби ліцей відповідно до Положення про індивідуальні форми здобуття освіти, схвалене педагогічною радою від 01.09.2022р. (протокол №01) може організувати

індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж), реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію учня.

За необхідності у ліцеї освітній процес може організовуватись з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 6 - 8 класи діляться на групи під час проведення занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. За рішенням педагогічної ради від 01.09.2022 року, протокол №01, оцінювання результатів навчання з курсів за вибором «Основи християнської етики», здійснюється за бальною системою у 6-9 класах.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації у 9 класі.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів 6-9 класів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів здійснюється у наступних формах: усна, письмова (графічна), цифрова, практична.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА **III ступеня** **(середня (повна) загальна освіта)**

Метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності.

Освітня програма школи III ступеня розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанов Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року №24 (11 класи) та від 23 листопада 2011 року № 1392 (10-11 класи) «Про затвердження Державного стандарту

базової та повної загальної середньої освіти» на основі Типових освітніх програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №408 та 406. Освітня програма ліцею окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма повної середньої освіти є продовженням освітньої програми базової середньої освіти. Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 16-18 років. Програма враховує, що провідною діяльністю учнів даного вікового періоду є самовизначення як практика формування, пов'язана з конструюванням можливих образів майбутнього, проектуванням і плануванням в ньому своєї індивідуальної траєкторії (свого шляху). Так як формування старших школярів відбувається через набуття практичного мислення, то одиницею організації змісту освіти стає «проблема» і проблемна організація навчального матеріалу, що передбачає особистісно-компетентнісну організацію навчальної діяльності.

До очікуваних результатів засвоєння основної освітньої програми належать:

- Загальні навчальні вміння, навички і способи діяльності;
- Пізнавальна діяльність;
- Інформаційно-комунікативна діяльність;
- Рефлексивна діяльність.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- принцип інтегрування навчальних предметів всередині і поза освітніх областей;
- принцип диференційованого підходу до навчання;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей;
- принцип взаємозв'язку навчальної та позанавчальної діяльності.

Загальний обсяг навчального навантаження:

10 клас	1330 годин
11 клас	1330 годин
Разом	2660 години

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в навчальних планах школи III ступеня, що складені на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №408 (10 клас, таблиця 2) та №406 (11 клас, таблиця 2) «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Навчальний план
для 10-11 класів з українською мовою навчання на 2022-2023 н. р.
(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня,
затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408, таблиця 2)

Предмети		Кількість годин на тиждень у класах	
		10 кл.	11 кл.
Базові предмети		27	26
Українська мова		2+2*	2+2*
Українська література		2+2*	2+2*
Зарубіжна література		1+0,5*	1+0,5*
Англійська мова		2	2+1*
Історія України		1,5	1,5+1*
Всесвітня історія		1	1
Громадянська освіта		2	0
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)		3+1*	3
Біологія і екологія		2	2
Географія		1,5	1
Фізика і астрономія		3	4
Хімія		1,5	2
Фізична культура		3	3
Захист України		1,5+0,5*	1,5+0,5*
Вибірково-обов'язкові предмети			
Інформатика		1,5	1,5
Технології		1,5	1,5
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8 (6)	9 (7)
Факультативні заняття	Основи християнської етики	1	1
Індивідуальні заняття та групові консультації	Біологія	1	-
	Математика	-	1
Додаткові заняття	Українська мова	2*	2*
	Українська література	2*	2*
	Зарубіжна література	0,5*	0,5*
	Англійська мова	-	1*
	Історія України	-	1*
	Математика	1*	-
	Захист України	0,5*	0,5*
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня		33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)		38	38

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальний план для 10-11 класів ліцею розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття.

Навчальний план для 10-11 класу складений у відповідності до другого варіанта (таблиця 2). Окремі базові предмети суспільно-гуманітарного циклу (українська мова та українська література) доповнені годинами з варіативної складової для вивчення їх на

профільному рівні. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (10-11 класи)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Затверджено
1.	Українська мова	Профільний рівень	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Біологія і екологія	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Всесвітня історія	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Історія України	Рівень стандарту	наказ МОН від 21.02.2019 року №236
0.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Географія	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Зарубіжна література	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Захист України	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Інформатика	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Математика	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Технології	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Іноземні мови	Рівень стандарту	
0.	Українська література	Профільний рівень	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту	наказ МОН від 20.04.2018 року №408(в редакції наказу МОН від 28.11.2019року №1493)
0.	Фізична культура	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407
0.	Хімія	Рівень стандарту	наказ МОН від 23.10.2017 року № 1407

Програмне забезпечення варіативної частини освітньої програми (10 клас)

№ з/п	Клас	Назва програми	Коли і ким видано гриф	Кількість годин	
1.	10-11	Основи християнської етики (факультативний курс)	Програма «Основи християнської етики для учнів 5-11 класів», рекомендована Міністерством освіти і науки України (Лист 1/П-6347 від 13.07.2014 р.) у 6-9 класах по 1 год.	35	35

Реалізація освітніх галузей

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Мови і літератури, Суспільствознавство, Мистецтво, Математика, Природознавство, Технології, Здоров'я і фізична культура.

За рахунок варіативної складової збільшено години на вивчення окремих предметів: у 10 класі - 1 годину на вивчення іноземної мови, в 11 класі 1 год. на вивчення історії України, по 0,5 години на вивчення навчального предмета «Зарубіжна література» та «Захист України»; враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу, побажання здобувачів освіти учні 10-11 класу вивчатимуть предмети «Українська мова», «Українська література» на профільному рівні, з метою реалізації профільності збільшено обсяг часу на вивчення цих предметів на 2 години; учні 10-11-х класів вивчатимуть предмети «Інформатика» (1.5 год.) та «Технології» (1.5 год.) як вибірково-обов'язкові; учні 10-х класів вивчатимуть предмети «Географія» та «Хімія» по 1,5 години протягом року; За модульним принципом реалізовано зміст базового предмета «Фізика і астрономія», розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії здійснюється відповідно до навчальних програм. За рахунок варіативної складової збільшено години на вивчення окремих предметів: у 11 класі - по 0,5 години на вивчення «Захист України». Вивчення предмета «Захист України» проводиться окремо для юнаків та дівчат (відповідно до листа-роз'яснення МОН України від 09.10.2002 № 1/9-444). У кожному періоді предмет вивчається юнаками та дівчатами окремо. Навчальний предмет при цьому в обох випадках називається «Захист України» з уточненням «Основи медичних знань» для групи дівчат. Поділ класів на групи юнаків та дівчат здійснюється незалежно від кількості учнів у класі, при цьому кількість учнів у групі повинна бути не менше 5 чоловік. Дівчата за їх власним бажанням (у разі згоди батьків, опікунів або піклувальників) можуть навчатися за програмою для групи юнаків. Юнаки, які за станом здоров'я, релігійними поглядами (за подачі відповідних документів: довідки про стан здоров'я, заяви батьків, довідки із релігійної організації) не можуть вивчати основи військової справи, навчаються за програмою для групи дівчат.

Поділ 10 класу на групи при вивченні української мови, іноземної мови, інформатики, трудового навчання та фізичної культури здійснюється відповідно до наказу МОН України від 20.02.2002р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків)компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах».

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочих навчальних планів, що позначаються дробовими числами (0,5; 1,5; 2,5; 3,5) викладаються упродовж навчального року таким чином:

Клас	Предмет	Кількість годин	I семестр	II семестр
10 клас	Історія України	1,5	2	1
10 клас	Географія	1,5	2	1
10 клас	Хімія	1,5	1	2
10 клас	Інформатика	1,5	2	1
10 клас	Технології	1,5	1	2
10 клас	Зарубіжна література	1,5	1	2
11 класи	Зарубіжна література	1,5	1	2
11 класи	Інформатика	1,5	1	2
11 класи	Технології		2	1
11 клас	Історія України	2,5	3	2

Розподіл варіативної складової в школі III ступеня

Розподіл варіативної частини в школі III ступеня має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси і здібності. Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної так і варіативної частини навчального плану:

- з метою загального розвитку творчих здібностей учнів, підготовки учнів до участі у ЗНО, поглиблення знань з окремих предметів виділено години з варіативної складової на проведення індивідуальних занять та групових консультацій з англійської мови (10 клас) та географії(11 клас).

У 10-11 класах введено факультативний курс «Основи християнської етики» з метою формування християнсько-світоглядного та освітньо-виховного спрямування, Викладання курсу передбачає виховання в учнів поваги до свободи совісті, здатності до співжиття в українському суспільстві.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		<p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2.	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3.	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у доквіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5.	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6.	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7.	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8.	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної

активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття профільної середньої освіти школи.

Форми організації освітнього процесу. Освітній процес в ліцеї організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою ліцею та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби ліцей може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого педагогічною радою ліцею 01.09.2022 року, протокол №01. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у ліцеї та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками. Це, зокрема, стосується дитини з ООП, що навчається у інклюзивному 7 класі. Індивідуальний навчальний план для даного учня розроблений на основі висновку ІРЦ, відповідно до наказу МОН України №627 від 12.06.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти III ступеня для дітей з особливими освітніми програмами», затверджений наказом директора ліцею.

В разі потреби у ліцеї організовується освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 року «Про затвердження Положення про дистанційну форму здобуття освіти».

Опис інструментарію оцінювання

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Загальних критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти».

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів з системою та критеріями її оцінювання.

Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться щорічні соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти.

Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради.

Оцінки слугують для аналізу індивідуального прогресу і плануванню індивідуального темпу навчання, а не ранжуванню учнів. Оцінки розглядаються як рекомендація до дії, а не присуд. Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих

курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану, крім факультативних занять.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів 10-11 класів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація у формі ЗНО.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у таблиці, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів здійснюється у наступних формах: усна, письмова (графічна), цифрова, практична.

Портрет випускника середньої школи

Випускник – цілісна особистість – усебічно розвинена, здатна до критичного мислення.

Випускник – патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини.

Випускник – інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.